

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL 54. No. 223.
1939. október 1., vasárnap

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad

Az utolsó órában!

Az Aradi Közlöny számára írta:

TARNÓCZI LAJOS
református lelkes

Hónapok óta tartó vajudas, viták és gyűlések után ma tisztikart választó közgyűlést tart a romániai magyar népközösség aradvárosi tagozata. Sokan kárhozzátják ennek a gyűlésnek eddig való huzódását. Én ebben nem látok semmi veszélyt. Az elv, amelyet a szervezkedés elején kijelentettek, hosszabb időt kíván. Az alulról-felfelé való kiépítés az emberek felkeresésével, meggyőzésével jár, amihez idő kell. Épen ez az idő szolgált arra, hogy a magyarságnak azok a rétegei is bekapcsolódjanak a népközösség kereteibe, amelynek távolmaradása érezhető volt kisebbségi küzdelmeinkben. Örömmel kell azért üdvözölni mindazokat, akiket eddig közöny, világszemlélet vagy más politikai felfogás távolított a magyarság közéletétől. Meggyőződésem ugyanis az, hogyha a politikai felfogás teremthetett is ellentétet közöttünk, egyet nem szüntethetett meg; azt, hogy magyarok vagyunk és mint magyarok és kisebbségek azonos sorsközösségben élünk! Most már az a kérdés, mely érdekeink azok, amelyeket a népközösség által szolgálni és elérni akarunk. Ezt megszabja a kisebbségi közélet egész területét felölelő hátrahagyott tagozat, amely a társadalmi, gazdasági és kulturális szakosztályokat állította fel, hogy ezek munkájuk népünk fennmaradását.

Az is egészen természetes, hogy ezeknek az érdekeknek szolgálatára elsősorban azok hivatottak, akik mint személyek és intézmények a kisebbségi magyarság életfűlételeit eddig is küzdötték és áldozták; de az is igaz, hogy nem kizárólag. Lehet, hogy a politika sokakat visszatartott ettől a munkától. A népközösség létesítése azonban mindenképp alkalmas keret arra, hogy abban minden magyar ember egyesüljön és az alulról való szervezkedés után lehetőség van arra, hogy ez a magyar népközösség maga válassza ki kebeléből a vezetésre legalkalmasabbakat.

Épen ez a választás az, ami miatt annyi szenvedélyes vita, gyanúsítás és bizalmatlanság zajlott le és férközött közénk. Két gondolat körüli csoportosulnak ezek. Az egyik: félelem attól, hogy a magyar népközösségen belül az osztályharc fegyvereivel kívánják érvényesülni a másik az aggasztó félelem, hogy a népközösséget a legújabb világpolitikai irányzatok kereténél szeretnék kisajátítani.

Mindkét irányzat megegyezik abban, hogy a maga embereit szeretné a vezetésbe ültetni. Sőt: arra is látnunk hajlandóságot, hogy ez a "tűz" és "víz" egyesüljön, bizonyosan abban a reményben, hogy vannak érintkezési pontjaik és ebben kiélhethetik magukat.

A választás napján, az utolsó órában emeljük fel szavunkat mindazokhoz, akiket ilyen elgondolások vezetnek vagy megtevesztenek.

A magyar népközösség nemzeti alapon áll. Erre kényszeríti kisebbségi helyzete, mert ebből következik gazdasági, társadalmi és kulturális elnyomtatása.

A magyar népközösség nem kísérleti nyula világhatalmak eszméramlatainak, mert jól tudja, hogy létét a szabadelvűségnek, a megértésnek és megbecsülésnek köszönheti.

Nyíltan beszéljünk. A proletárdiktatúrát Droszország, a nemzeti-szocializmust Németország megvalósíthatja. Az azonban bizonyos, hogy a világ egyetlen kisebbségi sorsban élő népe sem kinyúlhatja magát ilyen illúziókban.

Mi tehát a teendő a választás során?

A legszebb és legmegfelelőbb az volna, ha a közgyűlés egyhangú szavazata megerősítene a magyarság minden rétegéből összeállított jelöltbizottság ajánlásait. Ez az összetartás, bizalom és felelősség, ma annyira szükséges felemelő bizony-

Folytatódnak a külügyminiszteri látogatások

Ciano gróf olasz külügyminiszter Berlinbe utazott

A német kormány meghívására förténik a látogatás — Molotovot Berlinbe várják
Uj lépések a nagy diplomáciai sakkjátszmában

Róma. Ciano gróf olasz külügyminiszter, a német kormány meghívására szombat délután Berlinbe utazott, ahova vasárnap érkezik meg. Ciano gróf külügyminisztert a római pályaudvaron Berlinbe való elutazása alkalmával az olasz külügyminiszterium főtisztviselői, valamint a római német nagykövét bucsúztatták.

Berlin. Ribbentrop külügyminiszter második moszkvai látogatása után berlini politikai körökben számolnak azzal, hogy Molotov népbiztos rövid időn belül, valószínűleg a moszkvai egyezmény ratifikálását követő napokban, Berlinbe utazik.

Belgrád. Klosszevanoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter állítólagos moszkvai utazásával kapcsolatban szófai hivatalos körökben kijelentették a Politika tudósítójának, hogy ilyen utazást nem terveznek és Moszkvából nem érkezett meghívás. Az erről szóló hír kifalálás.

A moszkvai egyezmények visszhangja

Moszkva. (Rador.) A német-orsz egyezményről a Havas távirati iroda a következőket jelenti: A megkötött egyezmény sokkal nagyobb előnyöket biztosít területi kérdésekben, mint amilyen a szeptember 12-iki ideiglenes demarkációs egyezmény volt. A németek megkapják Lublin és Siedlice városokat, amelyeket eredetileg átengedtek az oroszoknak. Varsó külvárososa Praga, az oroszoké lesz. Az átengedett területek lengyel lakosságának legnagyobb része német uralom alá kerül és az oro-

szok csak az ugynevezett ukránok és fehéroroszk által lakott területekre tartanak igényt. — Az oroszoké marad Vilna, amit nem fognak átengedni a litvánoknak, miután az fontos vasúti csomópont, ahol öt vasutvonal találkozik, megtartják Grodnot, Bialistokot, Breslivotovskot, Lembergeti Premislt, az ismert erődöket és a keletgalicai petroleum forrásokat. Általában orosz uralom alá került a lengyelországi zsidók legnagyobb része.

A háborus felelősség új megvilágításban

Moszkva. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A szovjetlapok vezércikkében foglalkoznak a német-orsz egyezmény fontosságával. A Pravda hangsúlyozza, hogy mindkét országnak fontos érdeke a baráti és jószomszédi viszonyt fenntartani, mert ez az összes európai népek érdekeinek megjelel. Csak azok, akik a háborút akarják, huznának hasznot, ha Kelet-

európában bizalmatlanság és ellenségeskedés állana fenn.

Az Izvesztija azt a véleményét fejezi ki, hogy Németország és Oroszország együttesen biztosítják a rendet a volt lengyel állam területén. Ha pedig Németország és Oroszország bekegyesülését visszautasítanak a felelősség ezért Angliára és Franciaországra fog hárulni.

A lengyel diplomácia tiltakozása

Páris. (Rador.) A Havas iroda közli: Lengyelország párisi nagykövete pénteken a következő tiltakozó jegyzéket juttatta el a francia kormányhoz a Moszkvában aláírt német-szovjet egyezményre vonatkozóan. A lengyel állam szent jogainak minősíthetetlen

megsértésével szemben, amelyet a szeptember 28-án Németország és Szovjetország kormányai között aláírt egyezmény jelent és amely szerint rendelkezés történik a lengyel köztársaság területeivel a két támadó állam javára, a lengyel kormány nevé-

sága lenne. Mi erre kérjük az aradi magyarság képviselőit ma összeülő 415 magyar delegátustestvérünket.

Intelem gyanánt idézzük annak az aradi örmesternek példamutató esetét, aki 1919. tavaszán engedetlen legénysége előtt föbelőtte magát, mert nem akarta a hadsereget a fegyelmetlenség áldozatává tenni. Arad magyarsága ilyen öngyilkosságot nem követhet el, sem úgy, hogy kipróbált vezetőit és a jelölésre kiküldöttei ajánlását mellőzi, sem úgy, hogy kifejezetten idegen eszméramlatok képviselőit választaná meg a népközösség vezetőivé.

Mi bizunk a néprajmi rendszer bevált módszerében: a választásban, hogy ez a legalkalmasabb embereket hívja el a kisebbségi magyarság életérdekeinek szolgálatára és bizunk magyar testvéreink józan ítélőképességében, mely sorsdöntő időkben mindenkor megtalálta a megfelelő utat.

A magyar népközösség tisztikarának az aradi magyarságot kell képviselni e város, a romániai magyarság és a román közvélemény előtt. Ezt csak mindenképpen érdemes és alkalmas férfiakra bízhatjuk. Ezekről várhatjuk, hogy tisztükben az egyetemes magyarságnak lesznek képviselői.

ben a legünnepélyesebb és leghatározottabb tiltakozást emelem, hangsúlyozva, hogy ez a cselekmény az összes érvényben levő nemzetközi szerződések megsértését jelenti és sérti az emberi erkölcsöket. Lengyelország sohasem ismeri el ezt a cselekményt, amely logtalan és a saját igazságának tudatában sohasem szűnik meg harcolni, csak azon a napon, amikor területe felszabadul és csak akkor, amikor törvényes jogait ismét helyreállítják. Hadseregének hősiességét és hazafias áldozatkészsége által az egész lakosság megbizonyította Varsó elkeseredett védelme alkalmával, valamint Lemberg, Vilna, Gdynia és Modrin hősiességét révén, továbbá egyéb megnyilvánulásokkal, hogy csorbíthatatlanul ragaszkodik ama jogához, amely a szabad és független államéletet biztosítja. Szövetségeseire és mindazon országok emberi rokonszenvére támaszkodva, amelyek tisztfeletben tartják a szabadságot és a nemzetközi méltóságot. Lengyelország minden eszközzel tovább harcol, hogy biztosítsa a végső győzelmet.

A Szovjet állítólag nyugaton fenn akarja tartani semlegességét

London. Több angol lap kiemeli, hogy Marzky szovjetnagykövét ismét biztosította az angol külügyi hivatal arról, hogy a Szovjet nyugaton fenn akarja tartani a szigorú semlegességét.

Páris szerint Berlin és Moszkva békekezdeményezése megfélemlítési kísérlet

Páris. A francia és angol kormány közösen foglal állást a moszkvai egyezményrel szemben. Valószínű, hogy a legfőbb szövetségi tanács a közeljövőben újabb értekezletet tart. Illetékes francia körökben hangoztatják, hogy a nyugati hatalmak diplomatái eleve számoltak ezzel a megegyezéssel.

Ribbentrop moszkvai látogatásának eredményei nem jelentenek meglepetést, mert előre látható volt, hogy Németország biztosítja a Szovjet további diplomáciai együttműködését, viszont a moszkvai jelentések nem mutatnak arra, hogy ez az együttműködés vajon katonai téren is fejlődik.

Hitler és Stalin békekezdeményezését Párisban egyszerű megfélemlítési kísérletnek tekintik. Mértékadó francia és angol helyen, valamint diplomáciai és politikai körökben ez a próbálkozás egyhangú elutasításra talált.

A nyugati hatalmak ebből az alkalmából

Stalin Anglia hatalmát akarja megtörni?

Páris. A Havas ügynökségnek jelentik Berlinből: Az új német-orszós szerződések nem leptek meg senkit Svájcban, de mély benyomást keltett Németország együttműködési szándéka a Szovjettel. A külföldi körök felfogása erről az eseményről még eltér egymástól. Az a nézet, hogy a szovjetkormány a közös tanácskozásra való ígérete a legkevesebb, amit Oroszország adhatott, de ezenfelül nem kötelezte magát semmire. Felmerül a kérdés, hogy vajon Stalin célja nem Anglia hatalmának megtörése?

Newyork. Az amerikai lapok legelőbbie visszautasítja a moszkvai szerződésben foglalt és a nyugati hatalmakhoz intézett békefelhívást.

Törökország a válaszulon

Istanbul. (Rador.) A Stefani hírszolgálati iroda szerint a török-angol és török-francia egyezményben olyan pont is szerepel, amely szerint, ha a Szovjetunió háborúba kerülne Angliával és Franciaországgal úgy az egyezmény semmisnek tekintendő. Másrészt azt állítják, hogy a Szovjetunió rábírta Törökországot arra, hogy a Dardenellákat elzárja a hadviselő államok hajói elől. Ankarában úgy tudják, hogy a kölcsönös segélynyújtási szerződés Törökország és Nagybritánia valamint Törökország és Franciaország között véglegesen elkészült. Az egyezménynek aláírása nyomában Saracoglu Moszkvából való hazatérése után megtörténik. Ankarai felelős körökben a legnagyobb figyelemmel kísérik a nemzetközi eseményeket. Megállapítják, hogy a Törökország és a Szovjetunió között megkötendő egyezmény nincsen ellentétben Angliával s Franciaországgal szemben fennálló kötelezettségekkel. Bizonyosra vehető, hogy a török-angol, a török-francia és a török-szovjet egyezmények célja a Balkánon a Fekete-tengeren és a Földközi-tengeren a status quo fenntartása.

A római rádió tegnap este nyolc órakor kö-

A Reuter iroda jelenti: Chamberlain hét-főn tájékoztató nyilatkozatot tesz az alsóházban és ezalkalommal bejelenti a tájékoztató minisztérium teljes viádszervezését.

A Pester Lloyd írja:

Budapest. (Rador.) A magyar kormány hivatalos lapja a Pester Lloyd azt írja, hogy a Szovjetunió és Németország között megkötött egyezmény világpolitikai szempontból de különösen az európai politika szempontjából rendkívül fontos. A háború gyors befejezése az emberiség általános érdeke és éppen ezért a nyugati nagyhatalmaknak figyelembe kellene venni a fegyverszünet megkötésének lehetőségét, hogy békülékenyebb légkörben beszélhessék meg a megoldás előtt álló kérdéseket. A német-szovjet nyilatkozat hosszú békét helyez kilátásba Kelet Európában és nyugalmat teremtené a közép- és dél európai államokban is, amelyeknek nagy szükségük van a békére, hogy fejlődhessenek.

II.

A békefront hadmozdulatai

Castelgandolfo. (Rador.) Öszentsége, a pápa szombat reggel Hlond bíborost fogadta. aki Lengyelország szentszéki követének társaságában jelent meg a Szentatya előtt. Részt vett a kihallgatáson a római lengyel kolónia számos tagja is. Öszentsége XII. Pius pápa a megjelentekhez megindító vigasztaló szavakat intézett és apostoli áldásában részesítette valamennyiüket.

A pápa beszédében nagy elismeréssel emlékezett meg a lengyel nép hősiességéről, majd meghatott szavakkal fejezte ki együttérzését a szenvedő emberek százazeivel, akik a háború csapásait viselik, amelyet hiába igyekezett minden rendelkezésre álló eszközzel megátolni. A jelenlegi nagy csapás közepette még mindig megmarad a lengyelek nagy értéke hősiességüknek magatartásáért, amelyet még az ellenfelek is megcsodáltak. Kifejezte azt a reményt, hogy a katolikus hitélet továbbra is fennmaradhat Lengyelországban és azzal az intelligenciával fordult a lengyelekhez, hogy bizzanak a Gondviselésben.

Mexikóból jelentik:

Mexiko. (Rador.) A szenátus sürgősen jóváhagyta a semlegességi törvénynek azt a szakaszát, amely a hadviselő államok tenger-alattjáróira vonatkozik. Ez a határozat most kiegészíti az 1907-ben kötött hágai egyezményt, amely szerint a hadviselő államok repülőgépei és tenger-alattjárói nem tartózkodhatnak mexikói vizeken vagy légterben csak addig amíg felszerelhetik magukat.

Japán nem tárgyal Angliával

Sanghai. (Rador.) A Hunan tartományban a mesterségesen előidézett árvíz következtében 200 ezer ember fedél nélkül maradt. A tartomány fővárosát katasztrófa fenyegeti. A lakosság a házak tetejére és a fákra menekült az áradat elől.

A Japán külügyminisztériumnak egy szövegét kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy az a hír, mintha Anglia és Japán között rövidesen felvennék a tárgyalások fonalát, nélkülöz minden alapot. Az angol kormány semmiféle kezdeményezést nem tett ebben az irányban a japán kormánytól. A külügyminisztérium szövegét kijelentette azonban, hogyha Anglia öhajtja az új tárgyalásokat, Japán kész arra, hogy az ilyen természetű öhajt megvizsgálja.

Az Egyesült-Államok semlegességi törvényének sorsa

Páris. A Havas-ügynökség washingtoni jelentése szerint a Pittman-féle semlegességi törvényjavaslat hívei és ellenzői erősen készülnek a szenátus vitájára. Ez a vita igen élesnek és ekéseredettnek ígérkezik. A Pittman-féle terv ellenzői különösen a fegyverkiviteli tilalom felhagyását és a 90 napos hitelt fogják erősen támadni. Az amerikai közvélemény igen nagy érdeklődéssel tekint a szenátusi vita elé és kíváncsian várja azokat a rádióbeszédeteket, amelyek a javaslat ellenzői és hívei elmondani készülnek.

Az U. S. A. taktikája

Washington. (Rador.) Itteni mértékadó helyen kételkednek abban, mintha a Szovjetunió másra is kötelezte volna magát a békeajánlat elutasítása esetében mint megbeszélésekre. Nem tartják valószínűnek, hogy Stalin Németországgal közösen lépjen a háborúba, mert sokkal nagyobb haszna van, ha semleges marad. Ugyancsak valószínűtlen, hogy a Szovjetunió nagy hadianyagszállításra kötelezte magát. Az általános vélemény az, hogy a szövetségesek folytatják a háborút.

A Stefani iroda jelenti: Politikai körökben kijelentik, hogy Rooseveltt kész lenne elfogadni a hadviselő felek közötti közvetítésére való felhívást abban az esetben, ha az európai háborús konfliktusban résztvevő felek egybehangzóan kérik békeértekezlet egybehívását. A lapok szerint Rooseveltt megerősítette, hogy Amerika nem vesz részt az európai háborúban.

hangsúlyozzák, hogy a háborút tovább folytatják ismert és változatlan célkitűzésükig. Franciaország és Anglia azért fogott fegyvert, hogy megmentsék magukat Németország európai hegemoniájától.

A francia szenátus külügyi bizottsága különben péntek este foglalkozott Beranger elnöke alatt a német-orszós szerződéssel. A tanácskozás tárgyról nem adtak ki semmiféle közlést.

Német kormány nyilatkozat kerül a birodalmi gyűlés elé

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német birodalmi gyűlést a jövő hétre összehívják. A gyűlés pontos idejét még nem határozták meg. A napirenden többek között kormány-nyilatkozat is szerepel.

Hitler birodalmi vezér különben elrendelte, hogy egy-két napi időtartamra lobogózzák fel a középületeket az egész országban, a küszöbön álló varsói bevonulás alkalmából. A bevonulás napját a sajtóban és a rádió útján közlik.

zölte, hogy Saracoglu török külügyminiszter Moszkvában délután megnemtámadási szerződést írt alá, melyet orosz részről Molotov írvetett. A hírt hivatalosan nem erősítették meg.

Róma. A Stefani-ügynökség tudósítója jelenti Londonból a Daily Telegraph hírért, amely szerint nagyobb török katonai küldöttség utazott Londonba Hlomb tábornok vezetése alatt.

A Balti-államok és a moszkvai megállapodás

Riga. (Rador.) A Stefani-iroda jelentése szerint a Balti-államok politikai körei úgy vélik, hogy nincsen ok aggodalomra az orosz-észti egyezmény megkötése következtében, miután a Balti-államok önállóságát Berlin s Moszkva közösen elismerte. Ennek következtében ezek a semleges államok a jelenlegi konfliktusban megőrizhetik legteljesebb semlegességüket.

Kaunas. (Rador.) Natkievicus moszkvai titván meghatalmazott minisztert Urbys külügyminiszter kihallgatáson fogadta. Valószínűnek tartják, hogy Vilnával kapcsolatosan folytattak megbeszéléseket.

III.

Ahol még harcolnak**Légi és tengeri küzdelmek**

Berlin. (Rador.) A német főhadiszállás jelenti: A keleti harctéren Modlin megadása után 269 tiszt és 5000 katona került német kézbe, akik a város hidóját tartották megszállva. Ötvennyolc tüzéségi löveg, 183 gépfegyver és nagvszámu egyéb hadianyag került a németek kezébe. A nyugati hadszíntéren kevésbé élénk tevékenység volt. A Skagerak és Kattegat szorosokban a német torpedó- és torpedó-elhárító hajók az utóbbi két napban 45 hajót állítottak meg és vizsgálták át, a hajók rakományának egy részét elkobozták, más hajókat lefoglaltak. Két brit légi század, összesen 12 egység, megkísérelte az északi tengeri német partok feletti elrepülést. Egy angol repülőszázad eredménytelenül megtámadott több német torpedó rombolót. Az angol repülőgépeket tüzéségi tűzzel elűzték és a bombázás nem érte el célját. A másik angol repülőszázadot a Wangerooe, valamint Langoog szigetnél német repülőgépek támadták meg és a hat gépből ötöt lelőttek. Két német repülőgép legénységét, amelyek lezállásra kényszerültek, német hadihajók vették fedélzetükre.

Lengyel menekültek Litvániában

Kaunas. (Rador.) Több folyami hajó Litvániába érkezett a Nyemen folyón és 300 lengyel menekültet, valamint nagymennyiségű árut hozott magával. A menekülteket internálták, az árut pedig elkobozták.

Negyvenhat német hajó az oroszországi Murmanszkban

Amsterdam. (Rador.) Több holland utas, akik a háború kitörésekor a Baltenházen nevű

német hajón tartózkodtak, most érkeztek meg Hollandiába és elmondották, hogy ez a hajó az Északoroszországban lévő Murmanszk kikötőbe menekült. Ugyanebben a kikötőben tartózkodik a Bremen és még negyvenkét más német hajó.

Svéd tiltakozás a német kormánynál

Stockholm. (Rador.) A berlini svéd követ hivatalosan tiltakozott a német kormánynál a Myland gőzös elsüllyesztése miatt. Ezenkívül kártérítési igényvel is fellép, miután a hajó nem hadidugárut szállított, hanem árut Belgium számára.

Német egészségügyi segélycsapat érkezett Varsó elé

Berlin. A német távirati iroda jelenti, hogy Varsó város átadásával kapcsolatban szükségessé vált az éhségtől meggyötört s betegségtől megkínzott lakosság felszervezése. Segélycsapat érkezett ma katonai kísérettel Varsó elé és ez a kirendeltség megfelelő egészségügyi felszereléssel is rendelkezik.

Pehelykőnyvi női luxuscipők

garantált kézi varrott **LOHEL**-márka

Kizárólagos egyedárúsítás Aradon:

MENCZER

cipőáruféltz, Str. METIANU 4.

IV.

A nyugati hadszíntér**Nagy német csapatösszevonások**

Páris. A Havas hírszolgálati iroda jelenti: LEBRUN köztársasági elnök tegnap meglátogatta a nyugati hadszíntéren elhelyezett francia állásokat.

A francia nagyvezérkar kiadta a legújabb hivatalos harctéri jelentést, amely a következőképpen hangzik:

A Saartól keletre a tüzésés igen erős tevékenységet fejtett ki.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a francia csapatok eddig ötven német községet foglaltak el.

A franciák által meghódított 50 német község közül hat lakossága meghaladja a 6000 lelket. A szövetségesek légi hadereje jelentette, hogy német részről Kehlnél, Strassburggal szemben, valamint a freiburg-constance-bazeli háromszögben nagy csapatösszevonásokat eszközölnek.

Paris katonai sikereket jelent

Párisból jelentik: A francia nagyvezérkar jelenti: Az éjszaka összelátkozás nélkül teit el. A járőrök tevékenysége a Saar folyótól keletre elterülő vidéken tovább tartott.

A hivatalos francia jelentéshez felhivatalos helyen a következőket fűzik hozzá:

A francia csapatok lassan, fokozatosan, de biztosan folytatják hadműveleteiket, noha az ellenség mindent megtesz annak elhárítására.

A katonai vezetők hangsúlyozzák, hogy állandó Németország elleni támadásra szorítkoznak már csak azért is, mert

a francia hadvezetőség nem akarja kiengedni kezéből a kezdeményezést.

Az eddigi harcok lehetővé tették, hogy már eddig is 50 németországi falut szálljanak meg, köztük néhány fontosabbat. A franciák csütörtöki nagyobb támadása a Mosel mellett azt eredményezte, hogy

újabb német területek jutottak a franciák kezére.

Mindazok a hadműveletek, amelyek az utóbbi napokban folynak Saarbrückentől keletre és nyugatra történnek.

Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök szombaton délelőtt hosszasan tanácskozott Gamelin hadsereg főparancsnokkal, továbbá Vuillemin tábornok, légügyi főparancsnokkal, valamint Georges tábornokkal, az északi hadsereg csoport parancsnokával. Utána a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg Lebrun köztársasági elnök, és vele másfélórás megbeszélést folytatott.

Newyork. (Rador.) Georgetownból jelentik, hogy a brit kormány megvásárolta Britguiana egész cukortermelését 1940. decemberéig.

Angol fényképgyűjtemény a Siegfried-vonal erődítményeiről

London. (Rador.) Az angol tájékoztató minisztérium közleményt adott ki, amelyben nyilvánosságra hozza, hogy

a Franciaországban lévő angol légi főhadiszállás az angol pilóták ügyessége következtében értékes fényképgyűjteménnyel rendelkezik a Siegfried-vonal erődítményeiről.

A jelentés közli azt is, hogy a repülőgépek mindössze 200 méter magasságban repültek el a német erődítmények felett és

lefényképezték az erődítmények főbb pontjait, valamint a közlekedési vonalait.

Egyetlen repülőgépet sem támadtak meg ezen gépek közül, ugyanis

a gépek olyan alacsonyan repültek, hogy a német elhárító őrök nem látták őket.

„A kisállamoknak mindenképpen meg kell őrizniük semlegességüket“

Belgrádból jelentik: Macsek, a horvát parasztpárt vezére, helyettes jugoszláv miniszterelnök a Slovo nevű bolgár lap tudósítója előtt nyilatkozatot tett a kisállamok helyzetéről. Megállapította, hogy

a kisállamoknak mindenképpen meg kell őrizniük semlegességüket, mert megsebesülhetnek akkor is, ha a győztesek oldalán harcolnak. Jugoszlávia érdeke, hogy feltétlenül megőrizze a békét.

A világsajtó az Argetoianu-kormány megalakulásáról**Mindenütt elismeréssel irnak az új román kormányról**

A nemzetközi sajtó élénk figyelmet szentel a Romániában történt miniszterelnök változásnak és a kormány újalakításának. Általános vélemény, hogy az ország ügyeinek intézése tapasztalt, nagy gyakorlati érzékkel bíró államférfi kezébe került, aki minden erejét az ország szolgálatába állítja. Kiemelik azt a tényt, hogy GAFENCU külügyminiszter megtartotta ennek a fontos tárcának vezetését. ARGETOIANU kormányelnök többi munkatársai közül RADIAN propagandaügyi miniszter és MĂRINESCU tábornok közrendészeti miniszter személyével foglalkoznak hosszabban a lapok. A nemzetközi sajtó visszhangjáról alábbi jelentéseink számolnak be:

Berlin: (Rador.) A német sajtó nagy figyelmet szentel az új román kormány megalakulásának. Valamennyi német rádió leközölte a román kormány névsorát és rámutattak arra, hogy Argetoianu gazdasági és pénzügyi körökben egyike a legjelentősebb tényezőknél. Németország az új kormánytól azt várja, hogy ugyanazt a szigorú semlegességet fogja tanúsítani, mint Calinescu kormánya. A Völkischer Beobachter megállapítja, hogy az új miniszterelnök mindig híve volt a Németországhoz való gazdasági közeledésnek. Grigore Gafencu továbbra is megtartotta külügyminiszteri tárcáját, ami azt jelenti, hogy Románia semmit sem változtatott külpolitikáján.

Páris: (Rador.) A francia sajtó nagy megelégedéssel vette tudomásul az új román kormány megalakulását. A Temps megállapítja, hogy Argetoianu súlyos egyéniség, aki fénves politikai karriert futott be és az ország gazdasági életében mindenkor nagy szerepet játszott. Argetoianu mögött nagy politikai múlt áll: ér több kormányban már miniszteri tárcát viselt. Mint királyi tanácsos gyakran döntő szava volt. A mai veszedelmes nemzetközi helyzetben igen fontos, hogy Románia kormányát ilyen személyiség vezesse.

Róma: A nagy olasz lapok hasonlóan foglalkoznak Románia új kormányával. A Messagero azt írja, hogy a román közvélemény kívánsága az volt, hogy a nemzetközi viszonyok mostani alakulásában olyan kormány vezesse az ország ügyeit, amely teljes függetlenségben örökölhet az ország érdekei felett. Eppen ezért, rendkívül fontos esemény, hogy Argetoianu bizta meg a király a miniszterelnökséggel.

A Popolo di Roma ezeket írja: Marinescu tábornoknak közrendészeti miniszterre történt kinevezése igazolja, hogy az új kormány tovább halad a megkezdett uton és a legnagyobb eréllyel meg fogja védeni a közrendet. Mindet körülmények között és semmilyen címen nem engedni meg, hogy azt bárki is megzavarja.

A Tribuna kiemeli azt a tényt, hogy Gafencu továbbra is külügyminiszter maradt. A Gazzetta del Popolo Argetoianu miniszterelnök életrehozását közli és megállapítja, hogy a minis-

URANIA Telefonelövét: 12-32. 11.30 ócsó helyárrakkal. 5. 7. 15. 9.30

„Az üldözött“

Megható és kacagtató film egy tévedésből bűnösnek hitt sportemberről. John Garfield és az öt híres uccagyerekek. — A színpadon fellép HOFFER 8 tagu kutyacirkusza és FRED, az öt éves akrobata.

3 órákor: „POLTAVA“ olcsó helyárrakkal.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 le. || Negyedévre 210 le. Félévre... 420 le. || Egy átlapra 70 le.

Ez is háború!

1.

Berlinből jelentik: Londonban, mint jelentet- tük, összeállították azoknak a kereskedőknek es exportőröknek feketelistáját, akikkel az angol kormány felfogása szerint az angol cégeknek nem ajánlatos üzleti összeköttetésbe lépni.

2.

A német háziasszonyokat felhívták, hogy öltözködésükben is takarékoskodjanak. Eddig ugyan — igen egyszerű volt a ruhakérdés, a régi helyett egyszerűen újat vásároltak.

3.

A munkügyi minisztérium rendelkezése szerint a háboru tartama alatt Németországban a béreket és a fizetéseket emelni általában nem szabad.

4.

Newyorki jelentések szerint Kanadából az utóbbi hetek folyamán nagy aranszállítmányok érkeztek az Egyesült-Államokba.

5.

Két érdekes svéd állami vásárlásról értesül- tünk. Svéd cégek tárgyalásokba kezdtek az oroszokkal. Olajat és benzint vesznek a szovjet- orosz állami szervektől.

Hollandia viszont néhány próbarendelést tett, a kormány számlájára meg is érkezett Rotterdam- oa az első amerikai gabonaszállítmány.

Hollandia viszont hétezer tonna cukrot, ezer tonna korpát rendeltek, ezer tonna gumi vásárlása kü- szöbön áll. A holland kormányakció ezuttal vaic- ban csak kísérlet lehet, mert a holland gumiszük- séglet ötezer tonna évenként.

ZURICHI TÖZSDEZARLAT: Páris 10.07 és fél, London 17.76, Newyork 44.2 és háromne- gyed, Brüsszel 74.50, Milánó 22.32, Amisterdam 235.50, Berlin 176.50.

A vatikáni olasz követet fogadta a Szentatyá. Vatikánváros. XII. Pius pápa szombaton kihallgatáson fogadta a vatikáni olasz követet.

Londonba utazott Danzig volt népszövetségi főbiztosa. Londonból jelentik: Burghardt tanár. Dan- zig volt népszövetségi főbiztosa aki Genfben tartózkodott, Londonba utazott.

Angol püspökök Bucurestiben. Bucurestiből je- lentik: Harold Buxton, a gibraltári anglikán püspök Bucurestibe érkezett hogy meglátogassa a Romániá- ban élő anglikán vallás híveit.

Hiteles pálinka, must és bor

formérők nagy választékban

Gárdonyi szakkészlet- sznöl, Blv. Reg. Maria 22

Olaszország és Románia kapcsolatainak megerősítésén fog dolgozni a volt budapesti rom- mái követ. Rómából jelentik (Stefani): Raoul Bossy, volt budapesti román követ, akit most ró- mai követté neveztek ki, nyilatkozott a Corriere della Sera budapesti tudósítójának.

Assisii Szent Ferenc a Minorita

Rend alapítójának ünnepe

Assisii Szent Ferenc ünnepéről méltó keretek kö- zött emlékeznek meg Aradon. Most folyik a szeptem- ber 24-én kezdődött kilencnapos áttatosság a Szent tisz- teletére, amelyen Vass Tibor dr. plébánián igazgató tart ünnepi szentbeszédet október negyedikén es- tig.

Londonba érkezett Pilsudszky özvegye. London. (Rador.) Pilsudszky marsali özvegye két leányával Londonba érkezett.

Tex il áruraktárat megszüntetem

a még raktáron levő árut

rendkívül olcsón ajánlom

Strasser

harisnyáárúház.

Orosz műsort is ad az új román rádió- állomás. Bucurestiből jelentik: Szombaton szept- ember 30-ikán kezdte meg működését az új rom- mán rádió leadóállomás a 212.6 hullámhosszon.

Kérdés-felelet

Revolvergolyót szeretnék vásárolni... Saját magának? Nem. Az ellenségem részére!

Emelkednek-e a szövet árak? Az őszi időny, de különösen a hideg idő heálltával, mind- jobban előtérbe kerül, a nélkülözhetetlen ruha- szükséglet kérdése.

Meghalt a csatátéren Raibor hercege, az egyik legnagyobb német vagyon örököse. Berlinből jelentik: Viktor Raibor és Korvei hercege, egyik legnagyobb német vagyon örököse mint hadnagv, 23 éves korá- ban a lengyel harcokban elesett.

KISEBBSÉGI TANITÓK ÉS TANITÓNÓK KINEVEZÉSE. Marta Alexandru dr. királyi helytar- tó a tanfelügyelőség előterjesztésére Temestarto- mány területén több állami elemi iskola mellett mü- ködő magyar és német tagozatokon tanítókat és tanitónőket nevezett ki.

Házasság. Hónigesz Klára és Bzura János október 2-án fél 12 órakor tartják esküvőjüket a Minorita-templomban.

Az Erdélyben tartózkodó lengyel mene- külték kötelesek lakáscímkéket közölni a lengyel konzulátussal, Kolozsvár. A helybeli rendőrség a következő közleményt adta ki a lengyel mene- külték ügyében: Az összes lengyelországi mene- külték, akik jelenleg Erdély területén tartózkod- nak, kötelesek megérkezésüket, címváltozásukat és egyik városból a másikba, illetőleg Kolozsvár- ról való eltávozásukat a kolozsvári Ducu-uca 1- szám alatt levő lengyel konzulátussal közölni.

Hochmann Mihály dentist, Bul. Regele Ferdinand 40-42. alá helyezte át rendelőjét. (Banca Aradana-épületbe.)

Az emésztőszervek megbetegedésének kezelé- sénél reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz abszolút megbízható has- hajtó, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

A szabadságolt katonák vasuti utazásának rendje. Bucuresti. A Rador jelentése szerint mind- azok a behívott tartalékos katonák, akik szeptem- ber 30-ikától október 30-ig szabadságot kának, csoportonként vasuti jeggyel utaznak.

Dr. Frint Sándor hétfőtől újból rendel.

Wizo. Október 2-án, hétfőn délután 6 óra- kor szezonnyitó előadás saját helyiségünkben. (V. Goldis-u. 8. földszint.) Előadó Reiter Lunka, a Wizo országos elnöknője, aki a genfi Wizo vi- lágkonferenciáról tart beszámolót. Belépés díjtal- lan. Vendégeket szívesen látunk.

Galócás környékén a csendőrök agyonlőtték Saran Ioan szökött fegyencet. Marosvásárhely. Tiznapos üldözés után a csendőrség rajtaütött a Galócás környéki erdőségekben bujkáló Saran Ioan szökött fegyencen. Üldözés közben az ellent- álló banditát agyonlőtték. Saran hónapokkal ez- előtti megszökött eredetől s rablásokból tartotta fenn magát.

SPORT KÖZLÖNY

Kettős mérkőzést játszanak vasárnap az Egyetértés sporttelepén

Az Olimpia és a Crisana, valamint az AAC küzdelme az első helyért

Az alkerületi elsőosztályu bajnokságban, mint már megírjuk, vasárnap mindössze négy meccs kerül lejátszásra. Ezek közül is kettőt az Egyetértés-pályán bonyolítanak le és pedig az előmérkőzésen a Crisana a Banatulal csap össze, 4 órai kezdettel pedig az Egyetértés és az Unirea mérkőznek meg egymással.

Az Olimpia sporttelepén az ATE vendégszerepel és ez a mérkőzés is rendkívül érdekesnek, nívósnak ígérkezik. Az AAC-pályán az atléták futballcsapata a Transilvániával méri össze erejét bajnoki mérkőzés keretében is itt az AAC győzelmé valószínűbb.

A négy mérkőzésen a Crisana, az Olimpia és az AAC, valamint a honi pálya miatt az Egyetértés az esélyes és ilyenformán a táblázat élén levő három csapat közötti sorrendet a vasárnapi fordulónak után is alighanem a gólarány fogja eldönteni.

A bajnoki táblázat a vasárnapi forduló előtt így fest:

1. Olimpia	3	3	—	—	11	—	6
2. Crisana	3	3	—	—	12	1	6
3. AAC	3	3	—	—	12	4	6
4. Titanus	4	2	1	1	3	2	5
5. Astra	3	2	—	1	7	3	4
6. Egyetértés	4	2	—	2	5	4	4
7. ATE	4	2	—	2	11	10	4
8. Unirea	3	1	1	1	5	6	3
9. Banatul	4	1	—	3	5	14	2
10. Tricolor	4	1	—	3	4	15	2
11. Transilvania	3	—	—	3	2	7	—
12. Gaiana	4	—	—	4	4	15	—

Javíthat helyzetén a Gloria

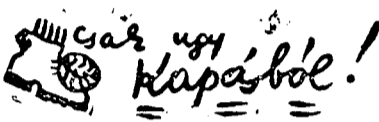
a vasárnapi B) ligás forduló után. Ha ugyanis az aradi csapat legyőzi ellenfelét, kedvező esetben a harmadik helyre is felkerülhet, miután a B) liga második csoportjának táblázata az alábbi:

1. Electrica	3	3	—	—	6	3	6
2. Kinizsi	3	3	—	—	13	7	6
3. Mica	3	2	—	1	10	2	4
4. Vulturii	3	2	—	1	7	3	4
5. Jiul	3	1	2	—	4	3	4
6. Minerul	3	1	1	1	2	5	3
7. CFR Simeria	3	1	—	2	3	5	2
8. Gloria	3	—	1	2	8	10	1
9. CFR T.-Severin	3	—	—	3	3	9	—
10. Sparta	3	—	—	3	3	12	—

Vasárnap leleződik be az AAC tenisz-versenye

Az atléták tenisz-szakosztálya az egyesület csaknem valamennyi játékosának bevonásával nagyszabású házi teniszversenyt bonyolít le, amely már a befejezés felé közeledik. Öröndetes jelensége a versenynek a fiatal játékosok előretörése, amely azt igazolja, hogy az atléták tenisz-szakosztálya pompás utánpótlással rendelkezik. A legtöbb versenyszámban — ha az időjárás megengedi — vasárnap bonyolítják le a döntőket, amelyek iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Ö VÁLTOZÁSOK A BIRÓKÜLDÉSBE. A Gloria—AMTE ifjúsági bajnoki meccset az eredeti kiírásról eltérően nem az AMTE-pályán, hanem a Gloria-pályán bonyolítják le délután negyed 3 órai kezdettel. A Transilvania—Egyetértés ifjúsági bajnoki meccset délelőtt fél 11 órakor az Egyetértés-pályán Höhn helyett Polareczky fogja vezetni.

Kántor, a lupényi Minerul kitűnő szélsőcsatára, aki néhány évvel ezelőtt Aradról került el egyesületéhez, visszatért Aradra és a Hakoah csapatában fog szerepelni. Kántor vasárnap már látszik is a Hakoahban a Fortuna elleni meccsen.

A budapesti B) válogatott tegnap kétkanus edzést tartott az MTK ellen és a válogatott csapat 3:1 (0:1) arányban győzött. A válogatott gólljait Déri szerezte, az MTK gólja Ilvoszky érdeme.

Bécsben is készültek a budapesti és bécsi város közli válogatott meccsre és az utolsó edzésen a B) csapat 2:1 (1:1) arányban legyőzte az A) együttest. Hofer és Epp. illetve Zischek lötték a gólokat.

Megérdemelten győzött a Venus a Juventus felett

Venus—Juventus 3:0 (1:0)
București. Mintegy 6000 néző előtt folyt le a nemzeti bajnoki mérkőzés, amelyet a kapu előtt határozottabb bajnokesapat nyert meg a mezőnyben egyenlő ellenfélként szereplő Juventusnál szemben. Az első félidő gólját a 40. p. Sfera szabadrúgása eredményezte, szünet után a 3. p. Bodola, a 20. p. pedig Iordache voltak eredményesek Corciog átadásai után. A Venusban Negrescu, Demetrovici, Lupas, Corciog és Iordache, a Juventusban Dragomirescu, Oana és Praszler játszottak jól. Bíró: Ionescu Tope.

A Sport és Kritika

hétfőn a szokott időben jelenik meg és teljes részletes beszámolót közöl a nemzeti bajnokság valamennyi mérkőzéséről. Pontos ismertetőt nyújt a kiűnő szaklap a többi bel- és külföldi sporteseményekről is. Minden elárúsítónhelyen kapható.

O Stefanovics vezet a bécsi Budapest—Bécs mérkőzést. A Bécsben lebonyolításra kerülő városközi válogatott küzdelmet a jugoszláv Stefanovics vezeti le.

O Tánzer vasárnap már játszik a Ripensianban. A Ripensianak kétségtelenül nagy nyereség a sokszoros volt magyar válogatott jobbszélsőjének játékára.

O Jó eredményeket értek el a finn főiskolások a helsinki főiskolai bajnokságon. Sforskrubb 200 méteren 22.3 mp., 400 méteren 49.3 mp., 400 m. gáton 54.5 mp. idővel győzött. Kalima 192 cm. el nyerte a magasugrást. Norén 14.99 méterrel győzött a hármásugrásban, Vainie 70.33 méterrel nyerte a gerelyvetést.

Budapesten, Apponyi-térnél
Belvárosi-Pensio
IV., Veres Pálné-u. 10. Főlem. Tel. 383-563.
Hideg-meleg folyóvizet, közp. fűtéses szobák. HOTELRENDSZER: szobák ellátás nélkül is igényelhetők. Szolid árak.

Öregségem könnyű lett, mert visszakaptam egészségemet...

ezt írja nekünk levelében C. Georgescu, kereskedő, T.-Magurele. Str. Capt. Stanculescu 12. aztán így folytatja:

... 71 éves vagyok Évek óta gyomorbeteg voltam szenvedtem és szédüléseim voltak annyira, hogy ágyban kellett maradnom az erős gyomorégés és eriedési fájdalmak miatt. Két üveg „GASTRO-D.” elhasználása után gyomrom teljesen helyrejött. Hálám jeléül ajánlottam ezen kitűnő gyógyszert mindazoknak, akik megkérdezték tőlem, miként lehetséges az, hogy makkegészséges lettem, amikor azelőtt olyan súlyos gyomorbetegségben szenvedtem... A levél hálálkódó szavakkal végződik.

A Gastro-D. gyógyszer ma már olyan közkincs az emberi társadalomnak hogy sokszor alig diagnoszkálható gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél, emésztési zavaroknál rövid kúra után kitűnő eredményeket értek el vele. Orvosok is ajánlják.

A Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

KOZMETIKA

Dr. Antal Györgyné
(Str. Goldis 14.)

kozmetikai tanácsa

Régi romantikus korokban a férfiak első pillantásra beleszerettek a nőkbe. Most első pillantásra megállapítják róluk, hogy melyik kozmetikus től jön. A nők általában azt hiszik, hogy sikerük a találkozás első pillanatában dől el. Eppen ezért gondot fordítanak megjelenésükre, — de a megújított sarkokban folyó későbbi beszélgetésekre nem készülnek fel. Olyan taktikai hiba ez, minő amilyen öltözködési hiba lenne az, ha valaki csak egy gyógy belépőt venne magára és nem gondolna arra, hogy benn a szobában a belépőt le kell venni. A lelki kozmetikának éppen az a feladata, hogy összhangba hozza az egész nőt, összhangba hozza a lelket a testtel. Ez egyúttal azt jelenti, hogy nem szabad túlságosan hangsúlyozni a külsőt, a női szépségnek nem szabad tolakodónak lennie! Az igazi siker, amikor egy nőre megismerkedésnél csak annyit mondanak: csinos, szimpatikus és később észreveszik, hogy milyen vonzó és szép. A feltűnő megjelenésű nőkről rendszerint kiderül, hogy nem is olyan szépek, mint amilyen hatásosak. A helyes testi-lelki kozmetika tehát a harmoniánál kezdődik. Még pedig a nő igazi karakterére épít harmoniánál. Minden hajviselet, minden puderszín, ruha, kalap kiválasztásánál arra kell gondolnia a nőnek, hogy mi való neki — és nem arra, hogy mit látojt másokon. A modern divat legértékesebb szabálya egyszer az, hogy alkalmazkodik a lelki kozmetikához: annyi féle változatot enged meg, ahányféle egyéniség csak létezik. A nő megjelenése tehát csak akkor tökéletes, ha külső megjelenése összhangban van a belsejével. Például: Túlságosan élénk színek csak élénk temperamentumu nőkhöz illenek. Amerikában van egy népszerű pszichológiai irányzat, az úgynevezelt „behaviorism”, amely az emberek megjelenéséből vonja le összes következtetéseit. A modern kozmetika azonban módot ad arra, hogy az ügyes nő a behaviorismere derék professzorát megtévesztse. Természetesen, csak az első beszélgetésig. Szóval: ne építsenek mindent a nők a „megjelenésre”. Az igazi siker az, amelyet nem csak külsejükkel érnek el a nők.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Ertesítem tisztelt ügyfeleimet és ismerőseimet, hogy
„URANUL”
ingatlanforgalmi irodámat és lakásomat áthelyeztem Str. Eminescu 2. szám alá I. emelet, Schutz postavaria tölé.
Tisztelettel:
KISS LAJOS

HOLLAND-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok az Egyesült-Allamokba, Kanadába és Középamerikába

Felvilágosítások és beiratkozás:
HOLLAND-AMERIKA LINIE
ARAD, Buiev. Regele Ferdinand No. 9. Telefon 21-77.
BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I. Tel. 4.41.65.

Legújabb jelentéseink:

„Hitler nem türheti, hogy Anglia kiéheztesse Németországot“

Berlin szerint a háború és béke feletti döntés London kezében van.

Berlin. A közös érdekek irányította német-orosz együttműködés jelentőségét és annak várható hatásait a politikai körök a következőkben foglalják össze:

Az együttműködés, amelynek következménye a lengyel területek végleges felszámolásában mutatkozott, már a szoros barátságból adódott.

Ez a barátság elsősorban az érdekek közösségén alapszik és a történelem tanulságai szerint a közös érdekek voltak a legbiztosabb alapjai mindig az együttműködésnek.

Németország és Szovjetország a lengyel területek rendezését véglegesnek tartja és ebben a kérdésben senki részéről nem tűr beleszólást. A két ország Kelet-Európa végleges rendezését olyan alapnak tekintik, amelyre most a tartós béke is felépülhet, ezért felhasználja ezt az alkalmat arra, hogy Anglia és Franciaország felé utolsó békeajánlatot tegyenek.

Németország mindig hangoztatta, hogy Angliával és Franciaországgal szemben nincs semmiféle igénye. Ezt a felfogását most ismét kifejezésre juttatja. Abban az esetben, ha Anglia és Franciaország a háborút tovább folytatja, akkor, amint azt már Hitler danzigi beszédében is kijelentette, felveszi az odavetett keztyűt és minden erejével azon lesz, hogy kivívja a végső győzelmet. Nem nézheti tovább, hogy Anglia Németországot lassu kiéheztesse, hanem a nyugati fronton minden erejével támadásba megy át.

A jövő hétre összehívott birodalmi gyűlésen a német birodalmi kormány be fogja jelenteni a legutóbbi idők legnagyobb eseményeit a német népeknek.

A háború és a béke feletti döntés most már Anglia kezében van.

Ha London a háborút választaná, úgy Németország mindenre készen áll.

A moszkvai egyezményről áll összefüggésben Ciano berlini útja

Az olasz lapok, mint római jelentés közli, nem fűznek kommentárt a moszkvai német-orosz egyezményhez, csupán Ciano gróf külügyminiszter utazásával kapcsolatban említik meg, hogy minden körülmények között összefüggésben van a külügyminiszter útja Ribbentrop báró legutóbbi moszkvai látogatásával.

MUSSOLINI:

„Olaszország az előkészületek időszakát éli“

Rómából jelentik: Mussolini ma kihallgatáson fogadta a genovai fasiszta vezetőket. Starace főtitkár mutatta be a genovai pártvezetőket, akiknek Mussolini kijelentette, hogy az előkészületek időszakát éli Olaszország.

— Törhetetlen realizmussal — mondotta Mussolini — haladunk céljaink elérése felé. Több kérdés vár sürgős megoldásra és ezek egyike a Földközi tengeri probléma is.

Rómából jelentik: Az olasz minisztertanács ülésén, amelyen Mussolini elnökölt, az új költségvetés

megtárgyalása során két új adó nem bevezetését határozták el.

Az egyik adó, amely a vagyona vonatkozik az összes Olaszországban levő javakat érinti, nevezetesen: háztelkeket, ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági vállalatokat és általában mindennemű vállalatban elfekvő tőkéket.

Az új adó nem alól mentesülnek a tízezer lira alatti vagyonok. Az adó az illető vagyon felszázalékát teszi ki.

A második adó nem valamennyi mobil-ővedelmet érint és két százalékot tesz ki.

Lemondott a lengyel köztársasági elnök

Az új államfő rendeleti úton lemondatta az eddigi kormányt

Párisban alakult újjá a lengyel kormány

Londonból jelentik: A Havas-ügynökség jelenté, hogy Moszcicki lengyel köztársasági elnök lemondott Raczkiewicz volt szenátusi elnök, vilnai vajda és volt miniszter javára, aki 1918. év elején megszervezte Oroszországban a lengyel légiót.

Párisi közléssel még azt jelenté a Havas-ügynökség, hogy az új lengyel köztársasági elnök rendeleti úton lemondatta a kormányt. Az új kormány elnöke Sikorszky tábornok.

Páris. A párisi lengyel nagykövetség hivatalosan közli, hogy Moszcicki köztársasági elnök szeptember 26-án bejelentette lemondását és az 1935. évi április 23-iki lengyel alkotmányjogi törvény alapján RACZKIEWICZET nevezte ki utódául. A „Monitor Polski” szeptember 29-én Párisban megjelent 214. és 217. számában hivatalosan kihirdette a lemondást. Ennek alapján Raczkiewicz átvette az elnöki tisztet és a hivatalos esküt a párisi lengyel nagykövetségen szeptember 30-án tette le. Utána rendeleti úton lemondatta a SKLADKOWSZKY-kormányt, amely jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy a hatalmat gyakorolhassa. Egyidejűleg ki-

nevezte SIKORSZKY hadosztálytábornokot miniszterelnökké. Sikorszky egyúttal a hadügyminiszteri tárcát is átvette. A miniszterelnök előterjesztésére a köztársaság új elnöke kinevezte STRONSKI tanárt tárcanélküli miniszterré és miniszterelnökhelyettesé, míg ZALESKYT külügyminiszterré és KOC Adámot pénzügyminiszterré. A kormány másik három tagja közül az egyik szocialista, a másik parasztpárti és a harmadik nemzeti munkafrontbeli.

Ugy a köztársasági elnök, mint az új kormány tagjai valamennyien Párisban tartózkodnak. Raczkiewicz 55 éves ember és a lengyel politikai élet egyik legmarkánsabb alakja. Sikorszky miniszterelnök a lengyel nemzetgyűlésen az eljövendő képviselők csoportjának jelentékeny alakja volt. A német-lengyel háború kitörésekor mint régi legionista ment a harcra. Szeptember 8-tól 12-ig a lengyel déli hadsereg parancsnoka volt, majd a vezérkarhoz rendelték és már szeptember 16-án valamennyi lengyel haderő

főparancsnokává nevezték ki. Ekkor el is utazott Lembergbe, hogy átvegye a csapatok vezetését, de az orosz támadás hírére belátva, hogy az ellenállás hiábavaló, visszafordult és a határon átkelve Románia felé utazott ahonnan Párisba jutott ki.

Belgrádból jelentik: Moszcicki, a lemondott lengyel köztársasági elnök, aki Bucarestből Franciaország felé utazik, ma Jugoszláv területre érkezett. Az újságírók kérdésére a volt elnök kijelentette:

— Sem Anglia, sem Franciaország nem köti addig békét, amíg Lengyelországot vissza nem helyezik igazába.

Frank német birodalmi miniszter átvette a volt lengyel területek közigazgatásának irányítását

Posen. (Rador). Frank német birodalmi miniszter átvette a volt lengyel területek közigazgatási vezetését.

Német hadijelentés a szövetségesek repülőgép veszteségeiről

Berlinből jelenté a német távirati iroda, hogy német vadászgépek az Északi-tenger fölött két angol repülőgépet lelőttek. Ugyancsak megemlíti a jelentés, hogy Saarbrücken fölött öt angol repülőgép kísérelt meg támadást, azonban mind az öt gépet lelőttek. A Szigfried-vonal fölött egy francia repülőgép esett áldozatul a német légvédelmi tüzserégnek. A jelentés közli, hogy a háború egy havi tartama alatt 37 francia és 27 angol repülőgépet lőttek le. Megemlíti a Curagios, valamint egy másik repülőgépanyahajó elsüllyesztését és az ezeken megsemmisült repülőgépek természetesen nem foglaltatnak benne a fenti statisztikai adatokban.

Francia jelentés számol be arról, hogy Moseltől közvetlen keletre a német tüzserég igen erős tevékenységet fejt ki, amit francia részről viszonoznak.

Hitler kihallgatáson fogadta a cseh-morva védnökség berlini követét

Berlin. Hitler vezérkancellár szombaton kihallgatáson fogadta Chwalkowszkyt a cseh-morva védnökség követét.

Visszatért Tallinba az eszt külügyminiszter

Rigából jelentik: Selzer eszt külügyminiszter Moszkvából hazatérőben a rigai repülőtéren tárgyalásokat folytatott a lett külügyminiszterrel. Selzer az est folyamán megérkezett az eszt fővárosba.

Misko'con halálraítélték ötrendbeli gyilkosság címén az egykori cseh légió egyik volt tisztjét

Miskolcraól jelentik: A miskolci törvényszék háromnapos tárgyalás után szombat délután hirdette ki az ítéletet Stoffko Nándor, volt cseh légionista tiszt gyilkossági bűnperében.

Stoffko Nándor 1919-ben az akkori megszállás idején borzalmas kegyetlenkedéseket végzett a Felvidéken és az embereket önkézzel végezte ki.

A háromnapos tárgyalás során sok tanút hallgatott ki a bíróság és

a vádak nagyrésze beigazolódott, úgy hogy a bíróság 5 rendbeli gyilkosság büntetésben és kétrendbeli gyilkosság kísérletének büntetésben mondta ki bűnösnek és ezért kötélt általi halálbüntetésre ítélte.

Az indokolás megállapította, hogy Stoffko a cselekményeket egyéni sérelmek megbosszulásából követte el. Stoffko nem volt a reguláris hadsereg tagja, hanem egy terrorista csapatot vezetett, amely salátátlátása szerint titkezteit elevegek és holtak felett.

A bíróság súlyosbító körülménynek vette a bűncselekmények halmazát, a bosszu érzetet, valamint a gyilkosságok kegyetlen módját.